

INSTITUȚIA PREȘEDINTELUI - EVOLUȚII ȘI PERFORMANȚE

BURAGA MARIA,

student an. I, Facultatea Cadastru și Drept, UASM

Instituția Președintelui a apărut în septembrie 1990, prin Legea nr. 250-XII din 3 septembrie 1990 „Cu privire la instituirea funcției de Președinte al Republicii Sovietice Socialiste Moldova”. Președintele Republicii Moldova este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Rezultatele prezentate se referă la Președintele Republicii Moldova, în calitatea sa de șef al statului, reprezentând statul.

Scopul cercetării este evoluția și performanța instituției președintelui în consolidarea ordinii constituționale și suveranității R.S.S. Moldova, a drepturilor, libertăților și securității cetățenilor, îmbunătățirii interacțiunii organelor centrale de stat, Sovietul Suprem al RSS Moldova, prin Legea nr.250-XII a instituit funcția de Președinte al Republicii Sovietice Socialiste Moldova.

Pentru realizarea scopului propus, au fost înaintate următoarele obiective: au fost studiate condițiile de investire și exercitare a atribuțiilor de șef al statului în conformitate cu legea, atribuțiile pe care trebuie să le îndeplinească pe parcursul exercitării mandatului, pentru a putea realiza obligațiile asumate în fața cetățenilor țării, pentru ca oamenii să-și poată satisface necesitățile și nevoile materiale, spirituale și să aibă un nivel de viață decent.

La realizarea cercetărilor, s-a folosit metoda științifică generală și metoda logică. În definiția dată, din Constituția RM, art. 78 alin. (3), Președintele RM poate fi ales cetățeanul cu drept de vot care are 40 de ani împliniți, a locuit sau locuiește permanent pe teritoriul Republicii Moldova nu mai puțin de 10 ani și posedă limba de stat. Este declarat ales candidatul care a întrunit cel puțin jumătate din voturile alegătorilor ce au participat la alegeri. Potrivit art. 80 al Constituției RM, mandatul Președintelui RM durează 4 ani și se exercită de la data depunerii jurământului. Președintele Republicii Moldova își exercită mandatul până la depunerea jurământului de către Președintele nou-ales. În baza rezultatelor obținute s-a constatat că Președintele RM poartă tratative și ia parte la negocieri, încheie tratate internaționale în numele Republicii Moldova și le prezintă, în modul și în termenul stabilit prin lege, spre ratificare Parlamentului. La propunerea Guvernului, acreditează și recheamă reprezentanții diplomați ai RM și aprobă înființarea, desființarea sau schimbarea rangului misiunilor diplomatice, primește scrisorile de acreditare și de rechemare ale reprezentanților diplomați ai altor state în Republica Moldova. Președintele Republicii Moldova este comandantul suprem al forțelor armate, poate declara, cu aprobarea prealabilă a Parlamentului, mobilizarea parțială sau generală. În caz de agresiune armată îndreptată împotriva țării, președintele Republicii Moldova ia măsuri pentru respingerea agresiunii, declară stare de război și le aduce, neîntârziat, la cunoștința Parlamentului. Totodată Președintele Republicii Moldova îndeplinește și următoarele atribuții: conferă decorații și titluri de onoare, acordă grade militare supreme prevăzute de lege, soluționează problemele cetățeniei Republicii Moldova și acordă azil politic, numește în funcții publice, în condițiile prevăzute de lege, acordă grațiere individual, poate cere poporului să-și exprime, prin referendum, voința asupra problemelor de interes național, acordă ranguri diplomatice, conferă grade superioare de clasificare lucrătorilor din procuratură, judecătorii și altor categorii de funcționari, în condițiile legii, suspendează actele Guvernului, ce contravin legislației, până la adoptarea hotărârii definitive a Curții Constituționale, exercită și alte atribuții stabilite prin lege.

În concluzie menționez că Președintele Republicii Moldova, în calitatea sa de șef al statului, este ca garant al suveranității, independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării.

Conducător științific - asist. univ. GROZAV SVETLANA